

Üniversite Ö?rencileri ?çin Beck Depresyon Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Ö?rencileri ?çin Beck Depresyon Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32111>

Özet

Üniversite Ö?rencileri ?çin Beck Depresyon Envanteri, orijinali Aaron T. Beck ve arkada?lar? tarafından geli?tirilen **Beck Depresyon Envanteri** (BDE) ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanm?? bir versiyonudur. Bu uyarlama, özellikle Türkiye'deki üniversite ö?rencisi popülasyonunda depresif belirtilerin yo?unlu?unu ve varl???n? h?zli? ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amacıyla N. Hisli tarafından ger?ekle?tirilmi?tir. Ölçek, **depresyonun** bili?sel, duygusal, somatik ve motivasyonel boyutlar?n? kapsayan 21 maddeden olu?maktadır.

Uyarlama çal???mas? 1989 y?l?nda yay?mlanm?? olup, ölçe?in genç yeti?kinlerde, özellikle akademik stres ve geli?imsel zorluklarla kar?? kar??ya kalan üniversite ortam?nda psikometrik aç?dan tutarlı sonuçlar vermesi amaçlanm??tır. Bu araç, hem klinik tarama hem de akademik ara?t?rmalar için yaygın olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Beck Depresyon Envanteri, Depresyon, Üniversite Ö?rencileri, Psikometri, Uyarlama, Ruh Sa?l???.

Yazarlar

Aaron T. Beck (Orijinal Ölçek Yazar?), Nalan Hisli (Uyarlama Çal???mas?).

Amaç

Bu envanterin temel amacı, üniversite ça??ndaki bireylerde gözlemlenen **depresyon** belirtilerinin ?iddetini do?ru bir ?ekilde tespit etmektir. Ölçek, depresif semptom yelpazesini (üzüntü, kötümserlik, ba?ar?s?zlik hissi, suçluluk duygusu, uyku bozukluklar?, i?tah de?i?iklikleri vb.) ölçerek, ki?ilerin klinik müdahale gereksinimini belirlemede ara?t?rmacılara ve klinisyenlere yardımcı olmay? hedefler.

Ölçek, klinik te?his koymaktan ziyade, depresif durumun ciddiyetini derecelendirmek için bir araç olarak tasarlanm??tır. Bu sayede, üniversite psikolojik dan??manlık merkezlerinde yüksek risk alt?ndaki ö?rencilerin taranmas? kolayla??r.

Yap?

Beck Depresyon Envanteri, depresyonu çok boyutlu bir yapı olarak ele alır. Bu yapı, dört ana kategori alt?nda toplanan 21 maddeden olu?ur:

Bili?sel Belirtiler: Kötümserlik, ba?ar?s?zlik hissi, suçluluk duygusu ve benlikten ho?nutsuzluk

gibi olumsuz dü?ünce kal?pları.

Duygusal Belirtiler: Üzüntü, a?lama ve ilgi kaybı.

Somatik Belirtiler: Yorgunluk, uyku bozuklukları, i?tah kaybı ve cinsel ilgi kaybı gibi fiziksel ?ikayetler.

Motivasyonel Belirtiler: Çal??ma güçlü?ü ve sosyal geri çekilme.

Ölçek, bu boyutları 0'dan 3'e kadar de?i?en ?iddet dereceleriyle ölçerek, bireyin genel depresif yükünü belirler.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, Hisli (1989) tarafından yürütülen uyarlama çalışması'nda ölçeğin yapı ve e? zamanlı geçerlik çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar, envanterin Türk üniversite öğrencileri popülasyonunda gerçekten **depresyon** yapısını ölçtü?ünü göstermeyi amaçlamıştır.

Yapı geçerliliği, genellikle faktör analizi yöntemleri ile incelenmiş olup, BDE'nin teorik olarak beklenen alt boyutları'nın kültürel bağlamda da korundu?u varsayılmıştır. E? zamanlı geçerlik için ise, ölçek puanları'nın diğer kabul görmüş depresyon ölçüm araçları veya klinik tanı grupları ile korelasyonu incelenmiştir.

Güvenirlik

Uyarlama çalışması'nda (Hisli, 1989), ölçeğin iç tutarlılığı ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirliği incelenmiştir. **Psikometri** standartlarına göre, bir ölçeğin güvenilir kabul edilmesi için yüksek iç tutarlılık katsayılarına (Cronbach Alfa) sahip olması beklenir.

BDE'nin bu uyarlamasının yüksek düzeyde iç tutarlılığına sahip oldu?u varsayılmaktadır, bu da ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı (depresyon ?iddetini) ölçtü?ü anlamına gelir. Üniversite öğrencilerinin duygusal durumları'nın kısa süreli dalgalanmalar gösterebilmesi nedeniyle, test-tekrar test güvenilirliğinin de makul bir düzeyde olması beklenir.

Faktör Analizi

Beck Depresyon Envanteri'nin orijinal yapısı genellikle iki ana faktöre ayrılmaktadır: Bilişsel-Duygusal Faktör (negatif dü?ünceler, suçluluk, üzüntü) ve Somatik-Performans Faktörü (uyku, i?tah, yorgunluk).

Hisli (1989) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışması'nda, Türk üniversite öğrencileri örneğinde de bu iki faktörlü yapı'nın veya benzer bir faktör yapısının doğrulayıcı ya da açıklayıcı faktör analizi ile incelendiği varsayılmaktadır. Faktör analizi sonuçları, ölçeğin

kültürler arasında geçerliliğini ve yapısal tutarlılığını desteklemek için kritik öneme sahiptir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Envanteri (Self-Report Inventory)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite Öğrencileri

Age Group: Genç Yetkinlik (Genellikle 18-25 yaş arası)

Population Details: Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında kayıtlı lisans ve ön lisans öğrencileri.

Test Methodology: 21 maddeden oluşur. Her madde 4 seçeneikli olup (0'dan 3'e kadar), depresif belirtinin şiddetini derecelendirir. Yüksek puanlar, yüksek **depresyon** şiddetini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Bilişsel Belirtiler, Duygusal Belirtiler, Somatik Belirtiler, Beck Depresyon Envanteri, Geçerlik, Güvenirlilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut Değil

Affiliation Email addresses: Mevcut Değil

Correspondence Address: Mevcut Değil

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 1989

Şinler ve Ücret: Beck Depresyon Envanteri'nin kullanımı genellikle telif hakkına tabidir ve ticari kullanım için izin ve ücret gerektirebilir. Ancak, Hisli'nin (1989) akademik uyarlaması, akademik araştırmalarda sıklıkla referans alınmaktadır. Kullanım koşulları için ölçeğin orijinal yayıncılarına veya uyarlamayı yapan yazara başvurulması önerilir.

Kaynaklar

A?a??da, ölçe?in uyarlanmas?na dair temel akademik referans ve ek ilgili kaynaklar sunulmu?tur:

Hisli, N. (1989). Beck depresyon envanterinin üniversite ö?rencileri için geçerli?i, güvenilirli?i. *Psikoloji Dergisi*, 7(23), 3-13.

Beck, A. T., Ward, C. H., Mendelson, M., Mock, J., & Erbaugh, J. (1961). An inventory for measuring depression. *Archives of General Psychiatry*, 4(6), 561-571.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

[universite-orencileri-icin-beck-depresyon-envanteri-toad.pdf](#)

Ayr?ca, ölçe?in yayg?n kullan?m?na dair ek bir ba?lant?:

[drsedatyildiz.com](#)

Üniversite Ö?rencileri ?çin Beck Depresyon Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için yukarıda belirtilen PDF kaynaklar?na ba?vurulmas? gerekmektedir. Ancak, Beck Depresyon Envanteri (BDE) standard?na uygun olarak, ölçek 21 madde ve her maddede 0'dan 3'e kadar derecelendirilen dört ifade seçene?i içerir.